ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **J. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu financí,** se sídlem Letenská 15, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2011, č. j. 7 A 111/2010 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] V záhlaví uvedeným usnesením ze dne 5. 8. 2011 městský soud zastavil řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného s tím, že žalobce neuhradil soudní poplatek ani poté, co mu dne 1. 8. 2011 byla doručena výzva k zaplacení poplatku ve lhůtě 3 dnů ode dne doučení této výzvy. Městský soud v odůvodnění uvedeného usnesení dále poukázal na skutečnost, že již v daném řízení nevyhověl žádosti žalobce o osvobození od soudního poplatku a ustanovení advokáta (usnesením ze dne 2. 5. 2011, č. j. 7 A 111/2010 - 9) a že kasační stížnost žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 Ans 7/2011 - 19 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[2] Usnesení o zastavení řízení napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností. Namítl, že odůvodnění usnesení odkazující na předchozí rozhodnutí soudů v dané věci je nezákonné, protože městský soud předjímal neúspěšnost žaloby, aniž by zjistil skutkový stav věci. Takový postup je dle stěžovatele v rozporu s čl. 90 Ústavy, čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), §§ 1 - 3 zákona č. 99/1963, občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a „*příslušnými ustanoveními*“ zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Svou žalobu tak považuje stěžovatel za legitimní, přičemž shrnul důvody, pro které ji podával. Dále poukázal na to, že doposud byl vždy osvobozen od placení soudního poplatku a vždy mu byl ustanoven zástupce pro soudní řízení všemi soudy prvního stupně - má tak za to, že i nyní splňuje zákonné podmínky pro osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce. Nicméně vzhledem k tomu, že má velký zájem na tom, aby se před soudem prokázala důvodnost jeho žaloby, stěžovatel soudní poplatek zaplatil, což dokládá přílohou kasační stížnosti. Učinil tak z půjčky, kdy dříve poplatek zaplatit nemohl, protože ve stanovení třídenní lhůtě „*žádnou půjčku nesehnal*“. Z důvodu „*závažnosti žaloby a kasační stížnosti*“ a s ohledem na jeho sociální situaci požádal stěžovatel o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[3] Žalovaný nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

II.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a že jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Vzhledem k povaze věci nicméně netrval na povinném zastoupení advokátem ani na zaplacení soudního poplatku. Jak totiž plyne z judikatury Nejvyššího správního soudu, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na splnění těchto jinak povinných náležitostí kasační stížnosti (k tomu viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, a ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37). Citovanou judikaturu lze přitom přiměřeně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc, kdy stěžovatel podal kasační stížnost proti rozhodnutí o zastavení řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku poté, co již dříve městský soud negativně rozhodl o jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce. O jeho nyní uplatněné žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti tak již nebylo třeba rozhodovat.

[6] K samotným kasačním námitkám uvádí Nejvyšší správní soud následující. Jak plyne ze soudního spisu, městský soud nejprve usnesením ze dne 2. 5. 2011 zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku a ustanovení advokáta s tím, že žaloba nemůže být zjevně úspěšná pro její opožděné podání a ustanovený zástupce by tak ani nemohl žádná žalobcova práva chránit. Nejvyšší správní soud následně rozsudkem ze dne 29. 6. 2011 závěr městského soudu potvrdil a kasační stížnost stěžovatele proti citovanému rozhodnutí městského soudu zamítl. Také podle názoru zdejšího soudu byl návrh

stěžovatele podán zjevně mimo lhůtu uvedenou v § 80 odst. 1 s. ř. s., přičemž její zmeškání nelze prominout (§ 80 odst. 2 s. ř. s.). Městský soud poté zaslal stěžovateli opětovnou výzvu k zaplacení soudního poplatku, a to ve lhůtě tří dnů ode dne doručení výzvy (stěžovateli byla doručena dne 1. 8. 2011). Po marném uplynutí stanovené lhůty zastavil soud řízení kasační stížností napadeným usnesením, které nabylo právní moci dne 15. 8. 2011. Ke kasační stížnosti, podané k poštovní přepravě dne 29. 8. 2011, stěžovatel přiložil kolkovou známku v hodnotě 1000 Kč.

[7] Stěžovatel tedy svými kasačními námitkami zpochybňuje zejména závěr učiněný městským soudem v usnesení ze dne 2. 5. 2011 (kterým soud nevyhověl žádosti o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce). Stěžovatelovými výhradami proti tomuto usnesení se však Nejvyšší správní soud již zabýval a shledal je nedůvodnými. V nynějším řízení je tak předmět přezkumu prováděný zdejším soudem omezen na posouzení otázky, jestli stěžovatel řádně a včas zaplatil soudní poplatek a zda tedy byly splněny podmínky k zastavení řízení z daného důvodu.

[8] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak zvláštní zákon. Zvláštním zákonem je v daném případě zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 4 odst. 1 písm. a) tohoto zákona vzniká poplatková povinnost v případě poplatku za řízení podáním žaloby. Tímto dnem je také poplatek splatný (§ 7 odst. 1 téhož zákona). Podle § 9 odst. 1 cit. zákona nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Ustanovení § 9 odst. 4 písm. c) uvedeného zákona stanoví, že soud řízení pro nezaplacení poplatku nezastaví, je-li nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatníku mohla vzniknout újma, a poplatník ve lhůtě určené soudem ve výzvě podle odstavců 1 a 2 sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit. Podle odst. 7 citovaného ustanovení soud zruší usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci.

[9] V nyní posuzované věci není sporu o tom, že stěžovatel nezaplatil soudní poplatek ani současně s podáním návrhu na zahájení řízení, ani ve lhůtě stanovené soudem ve výzvě k jeho zaplacení, ale až s podáním kasační stížnosti proti rozhodnutí o zastavení řízení. Jak však plyne z výše uvedeného, dodatečné zaplacení soudního poplatku by mohlo vést ke zrušení usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku pouze v případě, že by k němu došlo ještě před tím, než dané usnesení nabylo právní moci.

[10] Ke zrušení napadeného usnesení o zastavení řízení nemůže vést ani stěžovatelova námitka, podle níž si nebyl schopen potřebnou částku ve třídenní lhůtě stanovené soudem ve výzvě k zaplacení poplatku obstarat. Předně, čas potřebný k obstarání nutných finančních prostředků byl ve skutečnosti delší, protože soudní poplatek stačilo zaplatit do dne nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení. Dále, stěžovatelovi muselo být zřejmé, že v daném řízení nebude osvobozen od soudních poplatků, nejpozději v momentu, kdy mu bylo doručen rozsudek, kterým Nejvyšší správní soud zamítl jeho kasační stížnost proti usnesení městského soudu ze dne 2. 5. 2011. A konečně, nutno znovu připomenout, že stěžovatelem podaná žaloba byla zjevně opožděná. Jak přitom plyne z judikatury

Nejvyššího správního soudu, je-li v době podání návrhu zcela zjevné, že nejsou splněny podmínky řízení o podaném návrhu a že tento nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný, není úkolem soudu toto řízení dále vést a rozhodovat např. o žádosti navrhovatele o ustanovení zástupce dle § 35 odst. 8 s. ř. s., ale naopak řízení bez dalšího ukončit tím, že bude příslušný návrh dle § 46 s. ř. s. odmítnut, či v zákonem stanovených případech řízení zastaveno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008 - 48).

III.

[11] Kasační stížnost podanou žalobcem posoudil Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené jako nedůvodnou, podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. ji proto zamítl.

[12] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2011

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu